

Jesaja 34

1 Kom naar voren, heidenvolken, om te luisteren! Sla er acht op, natiën! Laat de aarde luisteren en al wat zij bevat, de wereld, en alles wat daarop uitspruit!

2 Want de grote toorn van de HEERE richt zich tegen alle heidenvolken, Zijn grimmigheid tegen heel hun legermacht. Hij heeft hen met de ban geslagen, hen overgegeven ter slachting.

3 Hun gesneuvelden zullen weggeworpen worden, en van hun dode lichamen zal hun stank opstijgen. De bergen zullen wegsmelten door hun bloed.

4 Heel het sterrenleger aan de hemel zal vergaan. De hemel zal opgerold worden als een boekrol, en heel zijn leger zal vallen, zoals bladeren vallen van een wijnstok, en zoals vijgen vallen van een vijgenboom.

5 Want Mijn zwaard is dronken geworden in de hemel. Zie, het zal neerdalen op Edom, op het volk dat Ik geslagen heb met de ban, als een oordeel.

6 Het zwaard van de HEERE zit vol bloed, het is verzadigd van vet, van het bloed van lammeren en bokken, van het niervet van rammen. Want de HEERE richt een offer aan in Bozra, een grote slachting in het land Edom.

7 Met hen zullen de wilde ossen neervallen, en de jonge stieren met de sterke stieren. Hun land zal doordrenkt zijn met bloed en hun stoffige grond verzadigd van vet.

8 Want het zal zijn de dag van de wraak van de HEERE, het jaar van de afrekening om de rechtszaak van Sion.

9 Zijn beken zullen veranderd worden in pek, en zijn stof in zwavel; ja, zijn land zal worden tot brandend pek.

10 's Nachts en ook overdag zal het niet geblust worden, voor eeuwig zal zijn rook opstijgen. Van generatie op generatie zal het verwoest blijven, tot in alle eeuwigheden zal niemand erdoorheen trekken.

11 Kauw en nachtuil zullen het in bezit nemen, ransuil en raaf zullen daar wonen. Hij zal er het meetlint van de woestheid over uitspannen en het paslood van de leegte.

12 Zijn edelen – maar zij zijn er niet – zal men tot het koningschap roepen: met al zijn vorsten is het gedaan.

13 In zijn paleizen zullen dorens opschieten, netels en distels in zijn vestingen. Het zal een woonplaats voor jakhalzen zijn, een rustplaats voor struisvogels.

14 Wilde woestijndieren zullen daar hyena's tegenkomen, de bok zal naar zijn metgezel roepen; ja, daar zal het nachtelijk ongedierte tot rust komen en voor zichzelf een rustplaats vinden.

15 Daar zal de pijlslang nestelen, eieren leggen, uitbroeden en haar jongen koesteren in haar schaduw; ja, daar verzamelen zich de wouwen, de ene bij de andere.

16 Zoek het na in het boek van de HEERE en lees: niet één van hen zal er ontbreken, zij zullen elkaar niet missen, want Mijn mond heeft het zelf geboden en Zijn Geest Zelf zal hen bijeenbrengen.

17 Want Hij, Hij heeft voor hen het lot geworpen, Zijn hand heeft hun het land toebedeeld met het meetlint. Tot in eeuwigheid zullen zij het bezitten, van generatie op generatie zullen zij er wonen.

De overwinning van 701 v Chr. staat model voor die van de eindtijd.

Vanaf Jesaja 28 is de HEERE bezig om zijn volk voor te bereiden op de verpletterden slag die Hij Assur – dat zich voor de poorten van Jeruzalem zal legeren – toebrengt. Uit alle hoofdstukken komt naar voren dat de goddelijke actie – tot bevrijding van Zijn benauwde volk in Jeruzalem in 701 v Chr. – staat voor de wijze waar God in *de eindtijd* het samenspannen van de volken tegen God en de

gelovigen zal beëindigen. Het is namelijk niet onbekend dat in *de eindtijd* een zekere wereldleider met de naam Gog een groot leger op de been zal brengen samengesteld uit allerlei volken om samen op te trekken tegen God en Israel. In het boek Ezechiël 38 en 39, maar ook in het boek Openbaring worden we hiervan op de hoogte gebracht. Openbaring 20:9 *En zij kwamen op over de breedte van de aarde, en omsingelden de legerplaats van de heiligen en de geliefde stad. Maar er daalde vuur van God neer uit de hemel en dat verslond hen.* Ook hier in Jesaja 34 lijkt de HEERE alle volken op de aarde toe te spreken. Jesaja 34:1 *Kom naar voren, heidenvolken, om te luisteren! Sla er acht op, natiën! Laat de aarde luisteren en al wat zij bevat, de wereld, en alles wat daarop uitspruit! 'Een gewaarschuwd mens telt voor twee', zegt het spreekwoord. Hoewel het niet overkomt als een waarschuwing maar eerder als een mededeling van voldongen feiten, zal er toch een waarschuwing van uitgaan naar alle mensen. Het is goed om – met de verpletterende overwinning van 701 v Chr. op de vijanden van God en Jeruzalem als onomstotelijk historische feit – overtuigd te worden van de realiteitszin van deze aankondiging. Niemand die de Bijbel en de reële geschiedenis enigszins kent zal zijn schouders achteloos ophalen over deze melding, althans niet iemand met enig gezond verstand.*

In de eindtijd zullen de volken zich keren tegen God en Zijn volk Israel.

De overwinning van God is vernietigend voor de vijandelijke volken.

God heeft in 701 v Chr. maar ook aan het eind van de tijd nog een appeltje te schillen met de heidenvolken. Misschien is er de hoop dat God hen zal sparen op het laatste moment, maar de werkelijkheid gebiedt te zeggen dan de volken gerust alle hoop kunnen laten varen op die momenten in de tijd. God deelt een vernietigende klap uit die men niet te boven komt. De HEERE kiest niet voor niets voor het begrip 'met de ban slaan', hetgeen niet meer en niet minder betekent dan de totale vernietiging. Jesaja 34:2 *Want de grote toorn van de HEERE richt zich tegen alle heidenvolken, Zijn grimmigheid tegen heel hun legermacht. Hij heeft hen met de ban geslagen, hen overgegeven ter slachting.* De legerplaats waar het van soldaten krioelt zal een slagveld worden in de meest vergaande betekenis van het woord. Overal dode mensen. Overal bloed. En na enkele dagen is de stank van de ontbindende lichamen niet te harden. De legerplaats verandert in een kerkhof met dit verschil dat de lijken onbegraven op het land achterblijven. Jesaja 34:3 *Hun gesneuvelden zullen weggeworpen worden, en van hun dode lichamen zal hun stank opstijgen. De bergen zullen wegsmelten door hun bloed.* Ook van *de eindstrijd* is het overweldigende aantal dodelijke slachtoffers bekend. Zowel in Ezechiël als in het boek Openbaring kan het niet uitblijven dat de vogels er hun voedsel vergaderen. Openbaring 19:17,18 *En ik zag één engel dicht bij de zon staan, en hij riep met luide stem naar alle vogels die hoog aan de hemel vlogen: Kom en verzamel u voor het avondmaal van de grote God, om te eten vlees van koningen, en vlees van oversten over duizend, en vlees van machtigen, en vlees van paarden en van hen die daarop zitten, en vlees van alle vrijen en van slaven, kleinen en groten.*

Vanuit de hemel zal God ingrijpen.

De strijd speelt zich af op aarde, maar ook in de hemel.

De aardse eindstrijd lijkt op hetzelfde moment ook gevolgen te krijgen voor de hemel. Daar moeten we misschien niet te veel van opkijken. We staan met *de eindstrijd* van de volken tegen God en Zijn volk Israël aan de vooravond van *het laatste oordeel* en het begin van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Openbaring 21:1 *En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, want de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan. Wanneer er een nieuwe hemel aanbreekt heeft de oude hemel zijn langste tijd gehad. Hij heeft afgedaan.* Voor ons heeft het woord hemel twee betekenissen. Het is in de eerste plaats *het firmament* waar de zon en de maan en de sterren branden om licht te geven overdag en bij nacht. Ook deze hemel bestaande uit fysieke planeten en sterren zal worden afgebroken. Wie 's nachts naar de lucht kijkt ziet – al naar gelang van de plaats waar je staat – een wirwar van sterren, groot en klein met de maan als het licht waarbij God de reiziger bijlicht. Het wordt zo voorgesteld alsof de hele hemelkoepel zoals die zich aan ons oog voordoet zal worden opgerold als een boekrol, terwijl de sterren en planeten er uit vallen zoals bladeren van een wijnstok en vijgen, die na een storm onder de vijgenboom gevonden worden. Jesaja 34:4 *Heel het sterrenleger aan de hemel zal vergaan. De hemel zal opgerold worden als een boekrol, en heel zijn leger zal vallen, zoals bladeren vallen van een wijnstok, en zoals vijgen vallen van een vijgenboom.* Maar er is nog een hemel, de woonplaats van God. Deze onttrekt zich aan ons oog. Het is dat we er via de Bijbel toch oog voor kunnen krijgen, anders waren we ons er totaal niet bewust van geweest. Eerder is in Jesaja al aangegeven, dat er zich een strijd op de aarde voordoet, maar dus ook in de hemel. Jesaja 24:21 *Op die dag zal het gebeuren dat de HEERE de legermacht van de hoogte in de hoogte en de koningen van de aardbodem op de aardbodem zal straffen.* We leren God vanaf het boek Samuel kennen als de *HEERE van de legermachten*. Zo laat God Zich kennen in de Bijbel. De man gekleed in linnen, Die bij gelegenheid Daniël ontmoet, meldt dat Hij behalve op aarde ook in de hemel strijd te leveren heeft. Daniël 10:12,13 *Toen zei hij tegen mij: Wees niet bevreesd, Daniël, want vanaf de eerste dag dat u zich er met heel uw hart op toeleigde om inzicht te krijgen en om u te verootmoedigen voor het aangezicht van uw God, zijn uw woorden gehoord, en omwille van uw woorden ben ik gekomen. De vorst van het koninkrijk Perzië stond eenentwintig dagen tegenover mij, maar zie, Michaël, een van de voornaamste vorsten, kwam om mij te helpen toen ik daar achterbleef bij de koningen van Perzië.*

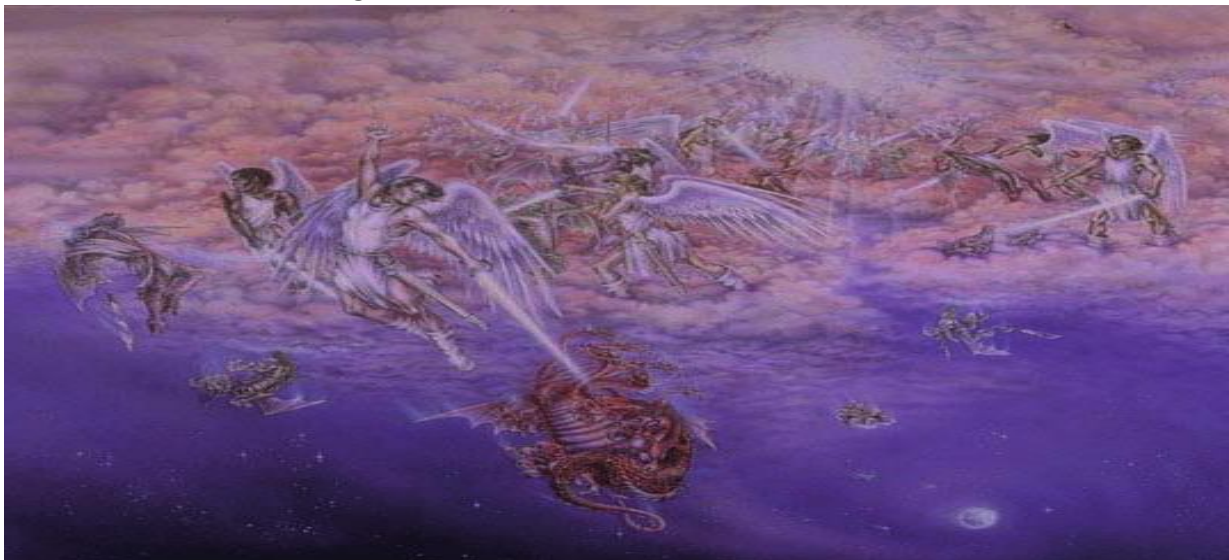

God strijdt op aarde en in de hemel tegen het kwaad.

De satan wordt de hemel uitgezet door Michael en zijn engelen.

God wordt omringd door een leger van engelen die voor Hem strijden wanneer dit nodig is. Het mag echter duidelijk zijn dat niet alle engelen aan Gods kant staan. De satan is een gevallen aartsengel die veel engelen heeft meegesleept in zijn val. Hij is nog lang daarna aanwezig in de hemel. Zo merken we bijvoorbeeld uit het boek Job. Job 1:8-12 De satan verblijft in de hemel tot na de Hemelvaart van Jezus. Daarna wordt hij de hemel uitgezet. Openbaring 12:7-9 *Toen brak er oorlog uit in de hemel: Michaël en zijn engelen voerden oorlog tegen de draak, ook de draak en zijn engelen voerden oorlog. Maar zij waren niet sterk genoeg, en hun plaats werd in de hemel niet meer gevonden. En de grote draak werd neergeworpen, namelijk de oude slang, die duivel en satan genoemd wordt, die de hele wereld misleidt. Hij werd neergeworpen op de aarde en zijn engelen werden met hem neergeworpen.* God tolereert de satan in de hemel omdat hij de wereld gijzelde. Pas toen God de mens had bevrijd – door de dood te overwinnen en de schuld te dragen – kon Hij afrekenen met de satan. God ontnam de satan daarna zijn plek in de hemel. Met de wapens van *de dood* en *de schuld* hield de satan tot dat moment de mensheid in zijn greep. Dankzij het Evangelie van het Heere Jezus kan ieder mens door het geloof worden bevrijd uit zijn duivelse greep. Hebrëeën 2:14,15 *Omdat nu die kinderen van vlees en bloed zijn, heeft Hij eveneens daaraan deel gehad om door de dood hem die de macht over de dood had – dat is de duivel – teniet te doen, en allen te verlossen die door angst voor de dood gedurende heel hun leven aan slavernij onderworpen waren.* God stelt het zo voor dat – nadat Hij met Zijn zwaard de vijanden uit de hemel verjaagd heeft – Hij ook de vijand op aarde zal aanpakken. Jesaja 34:5 *Want Mijn zwaard is dronken geworden in de hemel. Zie, het zal neerdalen op Edom, op het volk dat Ik geslagen heb met de ban, als een oordeel.* Dat hoeft overigens niet op hetzelfde moment te zijn. De Bijbel leert ons denken in termen van ‘het reeds en het nog niet’. Wel zou op deze wijze de volgorde overeenstemmen met de gebeurtenissen. Na de Hemelvaart van Christus zou de satan uit de hemel geworpen zijn. Pas tegen het eind van de tijd, bij de eindstrijd zal God de volken aanpakken, die – daarover straks – worden getypeerd met lotgevallen van Edom.

De satan wordt de hemel uitgezet.

De oude hemel en aarde gaat voorbij wanneer de nieuwe hemel en aarde komt.

Het zal – zoals gezegd – niemand verbazen dat wanneer er *een nieuwe hemel en aarde* komt, er ook sprake is van een oude hemel en aarde die voorbij zijn gegaan. Sterker er is reeds eerder sprake geweest van een wijziging van het toneel van deze wereld. Dat moet zich voorgedaan hebben na de Zondvloed. Met de Zondvloed oefende God Zijn vonnis uit over de hele wereld, over alle mensen met uitzondering van Noach en zijn zonen en hun vrouwen. Zij vonden genade in Gods ogen. Met hen

begon Hij een nieuwe wereld. Petrus spreekt daarvan. 2 Petrus 3:5-7 *Want willens en wetens is het hun onbekend dat door het Woord van God de hemelen er reeds lang geweest zijn, evenals de aarde, die uit water oprijst en in water vaststaat. Daardoor is de wereld die er toen was, vergaan, overspoeld door het water. Maar de hemelen die er nu zijn, en de aarde, zijn door hetzelfde Woord als een schat weggelegd en worden voor het vuur bewaard tot de dag van het oordeel en van het verderf van de goddeloze mensen.* Petrus suggereert op zijn minst – met de woorden *de hemelen die er nu zijn, en de aarde* – dat de hemelen en de aarde die er nu is verschilt van die van vóór de Zondvloed. Er zijn ook wel degelijk zaken veranderd na de Zondvloed. Zoals bijvoorbeeld de introductie van wetgeving en rechterlijke macht. Met de regel ‘oog om oog tand om tand, leven voor leven’ gaf God de aanzet tot het justitiële apparaat van wetgeving en rechters en vonnissen, waardoor het geweld zich niet opnieuw langs de weg van de eerwraak vernietigend over de aarde zou verspreiden maar daarna anders, meer beheersbaar werd door passende vonnissen van rechters. Proportionele straffen. Ook krijgt *de regenboog* een andere betekenis en geldt voor de tijd tussen de Zondvloed en het laatste oordeel dat er geen tussentijds oordeel zou komen, althans niet wereld-breed. Zoals we weten is Sodom en Gomorra wel aan Gods oordeel ten onder gegaan. We kunnen hetzelfde zeggen van de volken van Kanaän waarbij het volk Israel Gods oordeel voltrok. Genesis 15:16-21 Met de nieuwe hemel en de nieuwe aarde van Openbaring 21:1 is de tijd van het Nieuwe Jeruzalem en de nieuwe aarde aangebroken. Het zou – als het verhaal van Petrus klopt – ‘de derde hemel’ zijn. Ook de apostel Paulus lijkt hiervan uit te gaan wanneer hij met het zien van het Paradijs zich in de derde hemel bevond tijdens een visioen dat hem ten deel viel. 2 Korintiërs 12:2-4 *Ik ken een mens in Christus, veertien jaar is het geleden – of het in het lichaam gebeurde, weet ik niet; of buiten het lichaam, weet ik niet; God weet het – dat zo iemand tot in de derde hemel werd opgenomen. En ik weet van deze mens – of het in het lichaam of buiten het lichaam gebeurde, weet ik niet; God weet het – dat hij werd opgenomen in het paradijs en onuitsprekelijke woorden heeft gehoord, die het een mens niet is geoorloofd uit te spreken.* Aan de ene kant is het buitengewoon uitzonderlijk wat Paulus ten deel viel, aan de andere kant is ook de apostel Johannes getuige geweest van *de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, het Nieuwe Jeruzalem en het Paradijs.* Openbaring 21

Er komt een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

Gods belofte de satan te vernietigen.

Wij kunnen goed aanvoelen dat niet alleen de oude aarde, maar ook de oude hemel – door de zonde van de satan en de engelen die op zijn hand waren en de val van de eerste twee mensen – zwaar beschadigd is. Zwaar beschadigd in fysieke zin, maar ook in geestelijk opzicht. Indien wij over een machine zouden praten zouden we zeggen dat een aantal instellingen veranderd zijn, waardoor na de zondeval ingeval van de wereld de dood zijn intrede deed, maar ook – om iets te noemen – de condities waaronder vrouwen kinderen baren en mensen de aarde bewerken, sterk zijn verslechterd. Ook het leven in de hemel verloor een deel van zijn heerlijkheid door de opstand van een aartsengel

met zijn kompanen. Het overleg wat er vermoedelijk ook eerder was van God met de kopstukken van de engelen, was vertroebeld door de aanwezigheid van engelen die uit waren op de definitieve verwoesting van de wereld. Niet alleen had de HEERE te maken de tegenstand van machtige engelen – die de mens in hun greep hadden – ze mochten ook niet in de gaten krijgen welk plan God in gedachten had om hen definitief te verslaan. God had reeds in het Paradijs – dat zei Hij NB tegen de satan – aangekondigd dat Hij de strijd zou aanbinden met de slang = satan en hem uiteindelijk de nekslag zou geven. Genesis 3:14,15 *Toen zei de HEERE God tegen de slang: Omdat u dit gedaan hebt, bent u vervloekt onder al het vee en onder alle dieren van het veld! Op uw buik zult u gaan en stof zult u eten, al de dagen van uw leven. En ik zal vijandschap teweegbrengen tussen u en de vrouw, en tussen uw nageslacht en haar Nageslacht; Dat zal u de kop vermorzelen, en u zult Het de hiel vermorzelen.* Dat God de satan definitief zou verslaan – door de dood van Gods Zoon aan het kruis van Golgotha – was voor de satan een verrassing, zij het geen aangename. Hij was het namelijk zelf die het met de bezitname van Judas en het verraad aangelegd had op de dood van Christus Jezus. Johannes 13:2 Had hij geweten dat het lijden en sterven van de Heere Jezus de verlossing van de wereld in zich droeg, dan had hij deze actie nooit ondernomen. 1 Korintiërs 2:7,8 *Wij spreken echter de wijsheid van God, als een geheimenis; een wijsheid die verborgen was en die God vóór alle eeuwen voorbestemd heeft tot onze heerlijkheid; een wijsheid die niemand van de leiders van deze wereld gekend heeft. Immers, als zij die gekend hadden, zouden zij de Heere der heerlijkheid niet gekruisigd hebben.*

Jezus in gevecht met de satan om de heerschappij over deze wereld.

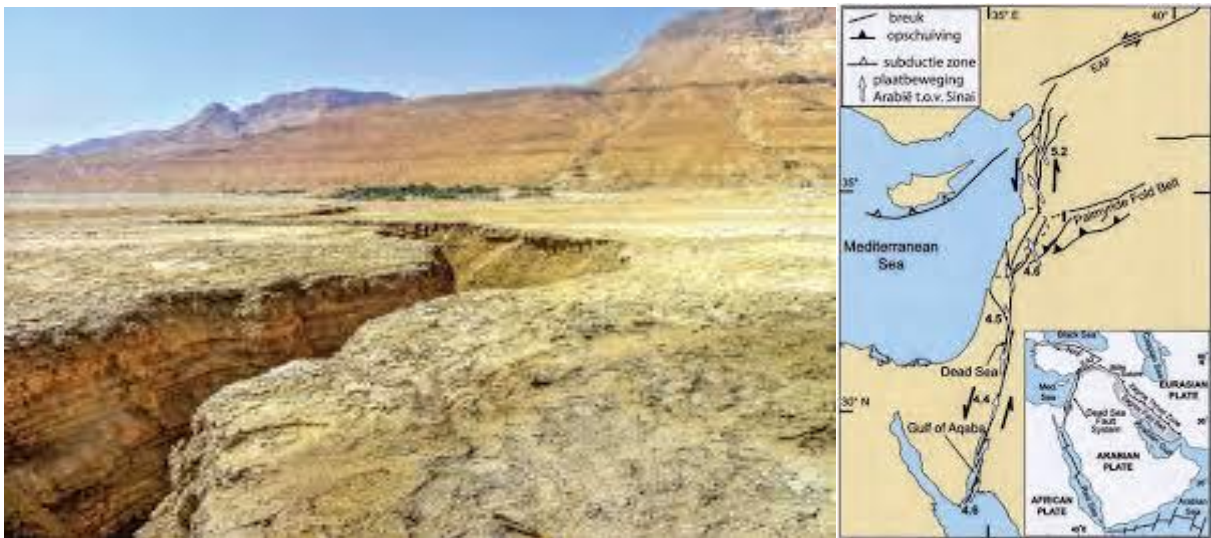

De beschadiging van de oude hemel en aarde.

Jesaja 13:9,10	Zie, de dag van de HEERE komt, meedogenloos, met verbolgenheid en brandende toorn, om van het land een woestijn te maken en zijn zondaars eruit weg te vagen. Ja, de sterren aan de hemel en hun sterrenbeelden zullen hun licht niet laten schijnen, de zon zal verduisterd worden wanneer zij opkomt, en de maan zal haar licht niet laten schijnen.
Jesaja 34:4	Heel het sterrenleger aan de hemel zal vergaan. De hemel zal opgerold worden als een boekrol, en heel zijn leger zal vallen, zoals bladeren vallen van een wijnstok, en zoals vijgen vallen van een vijgenboom.
Mattheus 24:29 Marcus 13:29	En meteen na de verdrukking van die dagen zal de zon verduisterd worden en de maan zal zijn schijnsel niet geven en de sterren zullen van de hemel vallen en de krachten van de hemelen zullen heftig bewogen worden.
2 Petrus 3:10-13	Maar de dag van de Heere zal komen als een dief in de nacht. Dan zullen de hemelen met gedruis voorbijgaan en de elementen brandend vergaan,

	en de aarde en de werken daarop zullen verbranden. Als deze dingen dus allemaal vergaan, hoedanig behoort u dan te zijn in heilige levenswandel en in godsvrucht; u, die de komst van de dag van God verwacht en daarnaar verlangt, de dag waarop de hemelen, door vuur aangestoken, zullen vergaan en de elementen brandend zullen wegsmelten. Maar wij verwachten, overeenkomstig Zijn belofte, nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, waar gerechtigheid woont
Openbaring 6:12-14	En ik zag toen het Lam het zesde zegel geopend had, en zie, er kwam een grote aardbeving, en de zon werd zwart als een haren zak, en de maan werd als bloed, en de sterren van de hemel vielen op de aarde, zoals een vijgenboom zijn onrijpe vijgen afwerpt als hij door een harde wind wordt geschud. En de hemel week terug als een boekrol die wordt opgerold. En alle bergen en alle eilanden werden van hun plaats gerukt.

Aardbevingen in Jordaandal vanwege breuklijn in de aarde.

De vernietiging van de oude hemel en de oude aarde en de opbouw van de nieuwe aarde.

De gevolgen van de eindstrijd voor de huidige hemel en aarde zijn groot. Er wordt gesproken dat de hemel zich oprolt als een boekrol en dat de elementen ter aarde vallen. Niet alleen bij Jesaja, maar ook bij de apostel Petrus en Johannes in het boek Openbaring wordt eenzelfde redelijk desastreuze verwoesting getekend. De indruk vestigt zich dat alles wat wij nu zien zal verdwijnen en vervangen door een volstrekt nieuwe hemel en aarde. Dat is vermoedelijk niet het geval. De indruk die de HEERE bijvoorbeeld in het boek Ezechiël wekt is dat Hij kiest voor de vernieuwing van de aarde. De omgeving van de Dode Zee, die als gevolg van het oordeel over Sodom en Gomorra de tekenen van Gods toorn vertoont, zal door de levensrivier die van onder Gods toorn stroomt vernieuwd worden. In plaats van de Dode Zee zal er op de nieuwe aarde sprake zijn van de Zee vol van leven aan vissen en vissers. De oevers zijn beplant met de bomen die vruchten dragen die genezing schenken. Ezechiël 47:8,9 Hij zei tegen mij: *Dit water stroomt weg naar het oostelijke gebied en stroomt in de Vlakte naar beneden en komt in de zee. In de zee uitgestort, wordt het water gezond. Het zal gebeuren dat alle levende wezens die er wemelen, overal waar een van beide beken naartoe komt, zullen leven. Daar zal zeer veel vis zijn, omdat dit water daarheen komt, en alles waarheen deze beek komt, zal gezond worden en leven.* Het mag duidelijk zijn dat – zoals het vonnis over Sodom en Gomorra zijn diepe sporen nalaat – *het laatste oordeel* ook gepaard gaat met een zware beschadiging van de aarde en haar bewoners. Een beschadiging die het aangezicht van de aarde zal veranderen, maar het is en blijft wel dezelfde aarde. Zo is het bekend dat God tijdens de eindstrijd een grote aardbeving zal

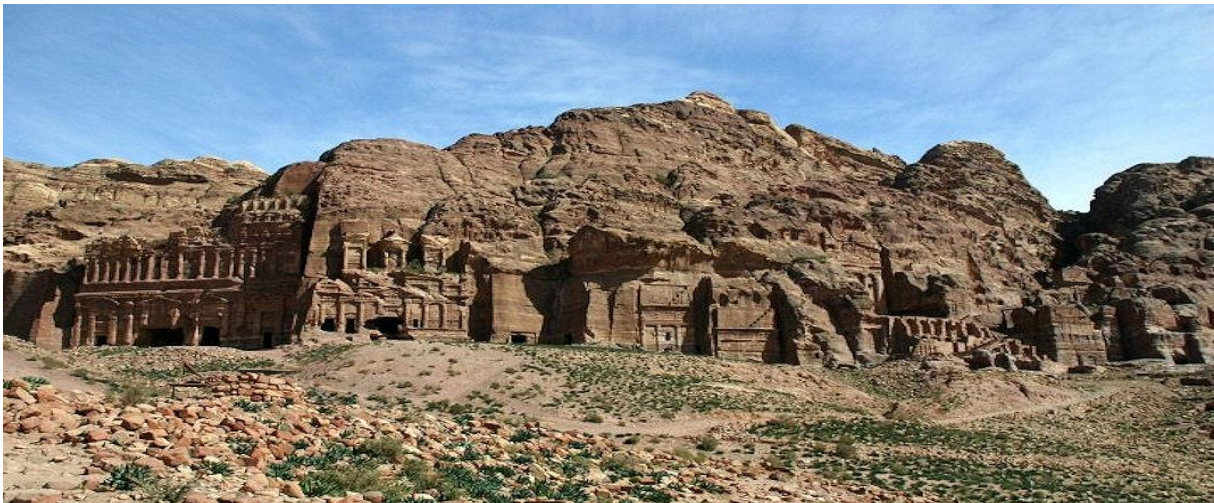

Edom staat in symbool voor de volken.

De tweede zaak die veelzeggend is, is deze: Edom staat in figuurlijke zin voor de volken. Jesaja 34:5 *Want Mijn zwaard is dronken geworden in de hemel. Zie, het zal neerdalen op Edom, op het volk dat Ik geslagen heb met de ban, als een oordeel.* Plotseling schakelt God over van de volken naar één volk, het volk Edom. Dat is veelbetekenend omdat Edom afstamt van Ezaü. Ezaü is de tweelingbroer van Jakob, de eerstgeborene zoon van Izaäk. Het boterde niet tussen deze broers. Hun onderlinge strijd was al begonnen voor hun geboorte. Een ding willen we naar voren halen. Ezaü is feitelijk niet geïnteresseerd in wat de God van zijn vader hem te bieden heeft. Tegelijkertijd kan hij het slecht hebben dat zijn jongere broer Jakob er met de volle zegen van diezelfde God van doorgaat. Tijdens hun leven is de verhouding al zeer gespannen. Dit wordt feitelijk nog erger wanneer we letten op de volken die uit deze tweeling voortkomen: het volk Israël en het volk Edom. Het begint al bij de tocht naar het beloofde land. Edom wil het volk Israël niet over zijn land laten trekken. Later nemen de vijandelijkheden alleen maar toe. In Davids tijd is Edom een tijd onderworpen geweest aan Israël. In de tijd van Achaz, de vader van Hizkia had Edom zich aangesloten bij de noordelijke stammen van Israël en Syrië. Samen wilden ze Jeruzalem een lesje leren, die niet samen met hen een coalitie wilde vormen tegen Assur. 2 Kronieken 28:17 *Ook waren de Edomieten nog gekomen. Zij hadden Juda verslagen en gevangenen weggevoerd.* Na de verwoesting van Jeruzalem door Babel heeft Edom een bijzonder achterbakse rol gespeeld. Ze lachten hun broedervolk uit, bespotten de God van Israël. Ze vingende vluchtelingen niet op, maar droegen ze over aan hun vijanden of doodden hen zelf. En last but not least: Ze eigenden zich het land Israël toe dat leeg achterbleef na de ballingschap.

Edom

De heidenvolken hebben op een gegeven moment veel weg van Edom.

Iemand zal zich afvragen wat Edom te maken heeft met de vijandschap tussen de volken en God? Die vijandschap vindt ergens zijn oorsprong. Zoals Ezaü bij wijze van spreken fysiek een broer is van Jakob, maar geen broeder, zo zijn veel mensen uit de volken een broeder geweest van Israël, maar uiteindelijk breken de meesten tegen de eindtijd met de broederschap en worden ze broer. Het is de Apostel Paulus die de beroemde woorden uit Obadja aanhaalt en van toepassing maakt als God uit de volken mensen kiest volgens *de verkiezing der genade*. Romeinen 9:13 *Zoals geschreven staat: Jakob heb Ik liefgehad en Ezaü heb Ik gehaat.* Paulus maakt een ding helder: God kiest mensen uit de volken niet om wie wij zijn of wat wij voorstellen, maar Hij kiest uit een motivatie die Hij in Zichzelf vindt oftewel in Zijn Zoon in Christus; Hij kiest ons uit genade. Het zijn dus niet onze prestaties of iets anders dat God in ons zou vinden, het is in Christus dat Hij voor ons kiest. Dat moeten wij nooit vergeten. Wanneer we dit vergeten gaan we ons net als Ezaü keren tegen het Joodse volk en tegen de God van Israël. Dat maakt de apostel duidelijk direct nadat hij helder heeft gemaakt dat heidenen

door het geloof in Jezus Christus ingelijfd worden in Gods volk Israel. Wat zegt Hij direct daarna? 'Pas nu op dat je niet op Israel neer gaat zien, want dat is een verkeerd signaal.' Romeinen 11:19,20 *U zult dan zeggen: De takken zijn afgerukt, opdat ik zou worden geënt. Dat is waar. Door ongeloof zijn zij afgerukt en u staat door het geloof. Heb geen hoge dunk van uzelf, maar vrees.* Neerzien op Israel maakt aan (voormalige) christenen duidelijk, dat ze vergeten zijn uit genade geboren te zijn. En dan nog iets. Het loopt niet goed met zulke mensen af. Wanneer het zover komt, gaat God Zich namelijk opnieuw tot Zijn oude volk Israel keren om hen te redden. De overeenstemming tussen Edom en de volken van de eindtijd is dat ze beiden in aanraking zijn gekomen met de God van Israel, maar daarmee gebroken hebben. Het vervelende is dat die vroegere relatie hen toch parten blijft spelen. Ze zijn jaloers, haatdragend en wraakzuchtig op Israel. De volken – waar het christelijk geloof op dat/dit moment is weggeëbd – kunnen Israel en zijn God niet loslaten. Ze moeten en ze zullen dat volk en hun God voor altijd van de aardbodem laten verdwijnen. Dat wordt hen fataal als Christus bevrijdend vanuit de hoge ingrijpt. Profetieën tegen Edom: Jesaja 63:1,2/ Jeremia 49:7-22/Ezechiël 25:12-14/35:1-15 Amos 1:11,12/Obadja 1-14/Maleachi 1:2-5

Israel en de volken.

De haat van de volken keert zich tegen God en Zijn volk.

Het vonnis dat God uitvoert wordt vergeleken met het brengen van een groot offer op het altaar. Letterlijk zegt God dat Hij een offer aanricht in Bozra. Bozra (= vesting) is de hoofdstad van Edom. Jesaja 34:6 *Het zwaard van de HEERE zit vol bloed, het is verzadigd van vet, van het bloed van lammeren en bokken, van het niervet van rammen. Want de HEERE richt een offer aan in Bozra, een grote slachting in het land Edom.* Niet alleen de kleine dieren worden getroffen – de lammeren en bokken – maar ook de grote ossen en stieren. Vermoedelijk moeten we met deze metafoor denken aan de hogere lagen van de bevolking. Jesaja 34:7 *Met hen zullen de wilde ossen neervallen, en de jonge stieren met de sterke stieren. Hun land zal doordrenkt zijn met bloed en hun stoffige grond verzadigd van vet.* God heeft een rechtszaak met de volken en die gaat over Israel. God wreekt het lijden wat Zijn volk is aangedaan. Natuurlijk is er in de Bijbel ook sprake van de moeilijkheden die Israel met hun zonde en de verbondsbreuk over zichzelf heen gehaald heeft. Dat is wel verdisconteerd. Feit is echter dat de volken zoals Assur en Babel – die in Gods hand als stok dienden om Israel te straffen – er vaak nog een flinke schep bovenop deden. Zo hielden ze totaal geen rekening met ouderen en kinderen. Meedogenloos waren de wereldleiders van dat moment. Afgezien van de rechtvaardige disciplinaire maatregelen die God Zijn volk liet ondergaan, waren er ook de directe aanvallen op het geloof en de God van Israel, zoals door Antiochus Epiphanes IV van 167 -164 v Chr. Ook de holocaust die duurde van 1940 – 1945 is enkel gevoed door wraakzucht en haat en jaloezie in dit geval van het Duitse volk dat eens christelijk was. Ook de laatste aanval op

Jeruzalem in *de eindstrijd* zal ingegeven zijn door deze ongerijmde en onzindelijke gevoelens van haat en jaloezie. Met de eindoverwinning – waarbij God niets heel laat van de volken die tegen Jeruzalem optrekken – komt de volle wraak van God voor alle onrechte tegen het Joodse volk er uit. Jesaja 34:8 *Want het zal zijn de dag van de wraak van de HEERE, het jaar van de afrekening om de rechtszaak van Sion.*

Ongereemde haat tegen het Joodse volk.

De hel is een eeuwig vuur 'a place of o return.'

Het oordeel van God over Sodom en Gomorra heeft een landschap en een Dode Zee achtergelaten waarvan de vernietigende en dodelijk uitvloeisels van Gods toorn nog steeds zichtbaar en tastbaar aanwezig zijn. Het oordeel dat Jesaja namens de HEERE aankondigt over de volken vertoont de contouren van de hel, waar brandend pek en stof en zwavel de grondstoffen zijn van het eeuwige vuur. Jesaja 34:9 *Zijn beken zullen veranderd worden in pek, en zijn stof in zwavel; ja, zijn land zal worden tot brandend pek.* Met onmiskenbaar duidelijke taal wordt gesproken over het eeuwige vuur van de hel. Ook al wordt in onze tijd de eeuwigheid of zelfs het bestaan van de hel betwist, feit is dat het onlosmakelijk verbonden is met de rechtsorde die door de satan danig uit zijn doen is gebracht, maar door God in Christus' verzoenend lijden en sterven is hersteld; in principe voor alle mensen, maar het zal blijken dat lang niet alle mensen ervan gediend zijn. Voor die mensen is er na de dood geen herkansing. Het is over en uit, sterker er is eeuwig vuur – een vuur dat nooit zal doven – waarin zij geworpen worden. Het is 24/7, alle dagen en nachten, alle jaren, alle eeuwen tot in eeuwigheid. Jesaja 34:10 *'s Nachts en ook overdag zal het niet geblust worden, voor eeuwig zal zijn rook opstijgen. Van generatie op generatie zal het verwoest blijven, tot in alle eeuwigheden zal niemand erdoorheen trekken.*

De hel, waar de worm niet sterft.

Wie uit zogenaamde liefde voor de medemens een streep door de hel wil halen, moet zich afvragen wat er zou gebeuren wanneer we op dit moment alle gevangnissen zouden sluiten. De veroordeling

en de uitvoering van het vonnis over kort en langgestraften behoort namelijk tot de drager van onze rechtsstaat. Men kan zo iets niet zomaar weghalen zonder het hele systeem aan het mankelen te brengen. Zo is de hel een hoeksteen van de rechtsorde die God in Christus herstelt. Voor alle mensen is er een herkansing die God biedt in het lijden en sterven en de opstanding van Zijn Zoon, de Heere Jezus. Wie Gods uitgestoken had afslaat, zal na zijn dood niet meer op herstel kunnen rekenen. Dat zal God niet toelaten. Ook in het boek Openbaring is er bij het laatste oordeel sprake van zwavel. Openbaring 20:10 *En de duivel, die hen misleidde, werd in de poel van vuur en zwavel geworpen, waar ook het beest en de valse profeet reeds zijn. En zij zullen dag en nacht gepijnigd worden in alle eeuwigheid.*

Paslood en meetlint, een blauwdruk om af te breken en maar ook om op te bouwen.

2 Koningen 21:13	Ik zal over Jeruzalem het meetlint van Samaria uitstrekken en het paslood van het huis van Achab. Ik zal Jeruzalem schoonvegen zoals men een schotel schoonveegt: men veegt hem schoon en keert hem ondersteboven.
Jesaja 28:17	Ik stel het recht tot meetlint, en de gerechtigheid tot paslood. De hagel zal het toevluchtsoord van de leugen wegvagen, het water zal de schuilplaats overspoelen.
Jesaja 34:11	Kauw en nachtuil zullen het in bezit nemen, ransuil en raaf zullen daar wonen. Hij zal er het meetlint van de woestheid over uitspannen en het paslood van de leegte.
Klaagliederen 2:8	De HEERE heeft besloten om de muur van de dochter van Sion te gronde te richten; Hij heeft het meetlint uitgespannen, Hij heeft Zijn hand niet teruggetrokken van de verslinding. Hij heeft de vestingwal en de muur rouw doen bedrijven, samen zijn zij ingestort.
Ezechiël 40:3	Hij bracht mij erheen, en zie, een Man. Zijn uiterlijk was als het uiterlijk van koper en in Zijn hand was een linnen koord en een meetlat. En Hij stond in de poort.

Wat er rest van het land waar Edom vroeger woonde ten zuiden van Israel.

Met de termen *woest en ledig* – ontleend aan de aarde voordat God de schepping tot stand bracht in Genesis 1:1,2 – wordt de wereld vergeleken waar Gods vijanden zullen verblijven. *Het uitspannen van het paslood* wijst vermoedelijk op het feit dat we hier te maken hebben met een vooropgezet plan van God; iets wat Hij reeds op bouwtekeningen bij wijze van spreken heeft vastgelegd en in de werkelijkheid gaat uitvoeren, hetzij om op te bouwen hetzij om af te breken. Ditmaal is het om af te breken. God meet de gebouwen in de steden van Edom na en wijst gedeeltes aan die tot de grond worden afgebroken. Niemand gaat de HEERE van deze plannen afbrengen. Wie hierover blijft doorzeuren moet zich eens afvragen wat hij bidt wanneer hij het ‘Onze Vader’ bidt met de woorden: ‘Uw wil geschiede in de hemel zoals ook op de aarde.’ Jesaja 34:11 *Kauw en nachtuil zullen het in bezit nemen, ransuil en raaf zullen daar wonen. Hij zal er het meetlint van de woestheid over uitspannen en het paslood van de leegte.* De hogere laag van de bevolking waardoor van oudsher leiding gegeven werd is totaal weggevaagd. Ze zijn er niet meer. Jesaja 34:12 *Zijn edelen – maar zij zijn er niet – zal men tot het koningschap roepen: met al zijn vorsten is het gedaan.* Niet alleen de mensen ontbreken – de edelen en de vorsten die vroeger de paleizen bevolkten – maar ook de paleizen zijn tot ruïnes vervallen. In plaats van mensen zijn er – wat de planten betreft – dorens en distels en van de dieren worden de jakhals en de struisvogel er aangetroffen. Jesaja 34:13 *In zijn paleizen zullen dorens opschieten, netels en distels in zijn vestingen. Het zal een woonplaats voor jakhalzen zijn, een rustplaats voor struisvogels.* De eens zo volkrijke stad is een spookstad geworden voor een groot deel teruggegeven aan de woestijn. De hyena’s en de bokken zoeken een plaats om

enigszins veilig te schuilen en te rusten. De dieren hebben de plaats van de mensen overgenomen. Geluiden van allerlei soorten dieren hebben de menselijke stem verdrongen. Jesaja 43:14 *Wilde woestijndieren zullen daar hyena's tegenkomen, de bok zal naar zijn metgezel roepen; ja, daar zal het nachtelijk ongedierte tot rust komen en voor zichzelf een rustplaats vinden.* Ook bevinden zich er de dieren die over de grond kruipen zoals slangen maar ook de vogels die het luchtruim boven deze vervallen stedelijke ruïnes doorklieven. Er is leven in deze woestijn, maar menselijk leven, bewoners van Edom zijn voor altijd afwezig. Jesaja 34:15 *Daar zal de pijlslang nestelen, eieren leggen, uitbroeden en haar jongen koesteren in haar schaduw; ja, daar verzamelen zich de wouwen, de ene bij de andere.*

Wat er van de stad overblijft wordt bevolkt door dieren.

Het woestijnland van Edom zal op de nieuwe aarde toevallen aan de stammen van Israel.

Er is overigens niet alleen slecht nieuws. Het goede nieuws is dat die plaats – waar vroeger Edom woonde ten zuiden van Israel – in het hiernamaals toegewezen wordt aan Gods oude volk Israel. Op *de nieuwe aarde* zal God het land schenken aan de twaalf stammen van Israel. Ze zullen er allemaal zijn. Niet een – van de gelovigen die God gehoorzamen uit het Joodse volk – zal er aan ontbreken. God Zelf heeft het zo gewild en Zijn Geest maakt het mogelijk. Altijd was er die rivaliteit tussen de twee Edom en Israel. Meestal domineerde het Joodse volk. Zo was het ten minste in goede dagen. Toen was de verhouding met God nog goed of althans niet slecht. Maar wanneer Israel altijd achterom moet kijken en – op het moment dat zij in ballingschap gevoerd worden – Edom zich hun land toe-eigent, dan wordt het allemaal wel heel pijnlijk. Niet alleen is Edom zwaar gebrouilleerd met zijn vroegere broertje, maar ook met de God van Israel zijn de goede verhoudingen totaal zoek. Edom heeft Israel uitgelachen. Met groot leedvermaak hebben ze de bestraffing van boven van dichtbij waargenomen. Ze stonden aan de kant te kijken hoe Babel hun broedervolk deporteerde. Edom heeft elke redelijke omgangsvorm die men toch van een broer zou verwachten, met voeten getreden. Uiteindelijk zal God dat volk zwaar treffen niet alleen door het vonnis dat hun eeuwige lot zal tekenen, maar ook door eerherstel voor het volk Israel in de volle omvang van het woord. Dat is wat God heeft toegezegd en laten vastleggen in de Bijbel: de terugkeer van Zijn volk naar het land dat Hij hen schonk. Jesaja 34:16 *Zoek het na in het boek van de HEERE en lees: niet één van hen zal er ontbreken, zij zullen elkaar niet missen, want Mijn mond heeft het zelf geboden en Zijn Geest Zelf zal hen bijebrengen.* Aan de toedeling van het land aan het volk Israel herinnert de HEERE in het laatste vers van dit hoofdstuk. Ook heeft Hij dat gebied vroeger reeds toegewezen als het beloofde land bij goddelijk besluit. Psalm 78:55 *Hij verdreef de heidenvolken voor hun ogen, verdeelde hun erfelijk bezit door een meetsnoer en deed de stammen van Israël in hun tenten wonen.* Tot in eeuwigheid zouden ze het bezitten, hetgeen niet betekent dat ze er altijd gewoond hebben, maar wel dat ze er altijd weer terugkomen. Zo ook en definitief op de nieuwe aarde. Ze zullen er wonen

